

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע נופות**

400

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן"

כדאי להקרא שוטה...

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

מוסר וחינוך חיים. "טוב לגבך פי ישא על בנעוריו" (איכה' ג כז). אסון הוא לאדם שאינו מקבל תוכחה.

מספרים על בעל חידושי הרי"ם; אשר בהיותו אברך צעיר לימים עשה אצל האדמו"ר מקו'ניץ. לאחר תקופה עזב את חצר קו'ניץ ונסע להסתופף בצלו של האדמו"ר מפשיסחה והיה האדמו"ר מקו'ניץ מיצר על כך מאד מאד. שנים עשר בנים היו לו לבעל ה'חידושי הרי"ם' ונסתלקו כולם מן העולם. אמר ה'חידושי הרי"ם': "יודע ובטוח אני כי כל בני נפטרו בעטיה של הקפידה אשר הקפיד עלי האדמו"ר מקו'ניץ. ואף על פי כן עזבתי את ביתו. וכל כך למה? מפני ששם בקו'ניץ היו נותנים לי מחמאות, אבל בפשיסחה נקרו לי הגידים".

שנינו; 'אהוב את המוכיחך ושנא את המשבחך, מפני שהמוכיחך מביאך לחיי העוה"ב והמשבחך מוציאך מן העולם' (אבות דר' נתן' כט). ברור שבשעת מעשה אוהב התלמיד כי ישבחוהו ויכבדוהו, אבל לאחר מכן יווכח כי אין זו אלא שטות. ולא עוד אלא שמורידים אותו לבאר שחת, כי ישאר בפחיתותו ללא חינוך ללא תוכחת מוסר; "דור עקש ופתלתל" (דברים' לב ה). האדם מטבעו אינו רוצה במוכיח סבור הוא כי אין חכם ממנו ואינו זקוק עוד לחינוך ולתוכחת מוסר, עקשנותו אינה מותרת מקום לתוכחה. בדרך הלצה אומרים: "כי אדם שכזה לא יקום לתחית המתים". אם יבוא משיח להקיצו ויקיש על קברו לאמר קום!"

המשך בעמ' 2 <<<

ולא עוד אלא ביום הדין". הוא ממשיך בתפילתו ושוב עולים בלבו הרהורי גאווה, אבל האמת היא שכל הציבור צוחק ולועג לו ולתפלתו. "העצה" אמר ר' ישראל: "כי יגלה החזן טליתו ויווכח לראות כי אין הקהל נהנה מתפלתו ואדרבה לועג לו ואז הגאווה תחלוף כרגע". כך בכל המידות; האדם חפשי בדמיונו היצר יושב במפתחי הלב, אין עצה אלא, לגלות את הטלית ולראות... "נעפעפיך ישרו נגדך".

ברם לא תמיד עולה ביד האדם לגלות את הטלית להוכיח בחסרונו. בדרך כלל זקוק הוא כי יבוא מאן דהוא ויגלה לו טליתו. קשה לו לאדם לבקר את עצמו ולראות נגעי עצמו. התאוה והשוחד מעוור עיניו מלראות האמת, סבור הוא שכל מעשיו לטובה ולברכה. ולפיכך זקוק הוא ל; "נהוּבא אל הכהן". לשמוע תוכחת מוסר מפי החכמים המוכיחים. מי לנו גדול מרבינו הגר"א זצ"ל מוילנא, אשר שכר לו את המגיד מדובנא שיהא לו למוכיח וכן המהרש"ל ששכר לו עגלון פשוט שיוכיחנו.

גם גדולי ישראל לא בטחו בעצמם ולא סמכו על חכמתם ובקשו לעצמם מוכיחים. הם ענקי הרוח מורמים מעם לא בטחו בתורתם ובקשו לקנות לנפשם מדה זו של; "אין שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין" (משלי' טו לא). ומה נענה אנן אבתרייהו? קטנים שבקטנים בחורים צעירים אשר היצר רובץ לפתחם יום יום, שעה שעה, רגע רגע. וכי סבורים אתם כי אינכם זקוקים לתוכחה? והלא האדם נולד כעיר פרא וזקוק הוא להרבה מנות של תוכחת

שנינו; 'כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו' (נגעים' ב). דין זה נאמר בנהגים הבאים על האדם הגם שהוא כהן וראוי לראות הנגע, מכל מקום נגעי עצמו אין אדם רואה. "נהוּבא אל הכהן". אמרה תורה: "גם אם אתה כהן לך אצל כהן אחר". 'כל הבכורות אדם רואה חוץ מבכורות עצמו' (שם'). היינו; מומי בכורו אם ראוי להקרבה, אם לאו, של בהמת עצמו אינו רשאי לבדוק שמא מיקל בשל עצמו.

'כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו'. טבעו של אדם לראות בחסרונותיו של חברו, אבל בעצמו אינו רואה חסרונות. אדם חשוד בשל עצמו ואינו חשוד על של חברו. הכתוב אומר: "עיניך לנכח פייטו נעפעפיך ישרו נגדך" (משלי' ד כה). אדם רגיל להביט על חסרונותיו של חברו, אפילו אבק דק בחברו הוא רואה ואילו על עצמו אפילו חסרון גס אינו רואה. על כן אומר הפסוק: "עיניך לנכח פייטו", מותר לך לראות מומי חברך כדי להוכיחו ולהעמידו על האמת ולא כדי לגנותו. אבל; "נעפעפיך ישרו נגדך" מיד תביט גם על עצמך ותווכח שגם אתה לוקה באותו חסרון וזה יגרום לך שלא תגנהו שהרי אף אתה כמוהו.

מין הגרי"ס היה אומר: "חזן אחד ירא שמים וחרד אל ה' מאד השכיר עצמו כש"ן לתפילות הימים הנוראים. עמד החזן לפני התיבה והשמיע תפלתו ובלבו העלה מחשבות גאווה באומרו: "ודאי הכל משבחים אותי על נעימות תפילתי". עודנו חושב מחשבות גאווה ויצרו הטוב זעק בתוך לבו: "איך אתה מתגאה

יענה אחריו: "דוקא, לא אקום!"
כמו כן המחזיק עצמו לחכם מכל, כשיבוא המשיח לרפאותו משטותו. **יאמר:** "אני חכם מכל אדם ואתה תתן לי שכל?" כך דרכו של אדם. כזו היא מידתו, אינו חפץ בתוכחה, סבור הוא כי המוכיח רוצה ברעתו. **אמנם כבר באו חז"ל וגילו אזנינו;** **'אמר רבי יוחנן בן נורי:** **"מעיד אני עלי שמים וארץ שהרבה פעמים לקה עקיבא על ידי שהייתי קובל עליו לפני רבן גמליאל וכל שכן שהוספתי בו אהבה, לקיים מה שנאמר; "אל תוכח לץ פן ישנאך הוכח לחכם ויאנהבך" (משלי ט ח) ('ערכין' טז).**

דרכו של הלץ לשנוא את המוכיחו, סבור כי רעתו הוא מבקש. אבל החכם אוהב את המוכיחים, בודעו כי רק הם המביאים אותו לחיי עוה"ב ובלעדי תוכחתם הרי הוא נתון לתאוותיו ולרצונותיו ומי יודע מה סופו. בואו ונחזיק טובה לר' ישראל שחולל את תנועת המוסר ואשר על פי שיטה זו מתנהלות הישיבות הקדושות. כי ללא סדר מוסר, ללא שיחות מוסר, ללא משגיח המשפיע מוסר, עלול האדם לכל רע שבעולם. אסון גדול הוא לאדם אשר אין מי שיאמר לו תוכחת מוסר, שהמוכיחים מביאים אותו לחיי עוה"ב. ('דרכי מוסר')

"הנצורע אשר בו הנגע נגדיו יהיו פהמים וראשו יתהפרוע" (ויקרא' יגמה)

במשנה; **'עקיבא בן מהללאל העיד ארבעה דברים. אמרו לו: "עקיבא חזור בך בארבע דברים שהיית אומר ונעשך אב ב"ד לישראל". אמר להן: "מוטב לי להקרא שוטה כל ימי ולא ליעשות שעה אחת רשע לפני המקום שלא יהיו אומרים בשביל שררה חזר בו" ('עדות' ה' 1).** חיי בזיון תמידיים עדיפים משעה אחת של חטא. הכרת חיים זו מוסרים לנו חז"ל הקדושים שידעו והכירו את ערך הפגם והחסרון שיוצר החטא. ולא הססו לקבוע כי מוטב להפקיר את הכבוד העצמי בצורה כה קיצונית להקרא שוטה כל החיים. ובלבד שלא להכשל בשעה אחת של חטא ואפילו מעין חטא; **'שלא יהיו אומרים בשביל שררה חזר בו'.**

והנה מרוב המרחק שבין הבנה זו למצב חיינו הירוד, חושבים אנו כי הכרה זו היא חסידות מופלגת נחלת יחידים בלבד ואינה מחייבי התורה שניתנה לכלל כולו. אמנם התבוננות בפרשת המצורע חטאו ועונשו, מורה לנו כי הכרה זו היא מדרכי התורה השוים לכל נפש. חז"ל מבארים כי נגע הצרעת בא לאדם בעון חטא לה"ר וגסות הרוח. עונש שמים על שעה אחת של חטא.

ולמותר להדגיש כי עונשי רשעים לתועלת האדם הם לרפאות תחלואי נפשו. ע"י הנגעים נעשה האדם מושפל ומבוזה ומצב זה שובר את גאותו ויוצר בו מצב נפשי המונעו ממה שנכשל קודם.

הבה נתבונן ונצייר לנו; אדם נכבד בעירו ומעורב בין הבריות שנכשל בעון לשה"ר. ובחסדי שמים ממרקים חטאו בעולם הזה על ידי נגע הצרעת. מיד נעשה אדם זה מנותק מביתו ועסקיו וחיי החברה שהוא שקוע בהם והוא מבודד מחוץ למחנה, בדד יושב בלי שיוכל לפצות את הפה לפני מי שהוא. **ואח"כ פוקדת אותו פרשת בזיון של פריעת ראש וקריאות בוז בפניו: "טמא!" "טמא!"** והוא מופרד מבני אדם ואורח חייו התקין עד שתעלה מכתו ארוכה ולפעמים נשארים במצב זה עד יום המיתה.

וגם אם נרפאת צרעתו שוב מלווה פרשת טהרתו בזיון במצות תגלחת כל גופו; זקן, גבות, עינים ובצורה זו הוא שב לחברת בני האדם בזיון וחרפה כה גדולים ולפעמים למשך כל החיים בגלל שעה אחת של לשה"ר. **ומאליה בוקעת ההכרה; 'מוטב לי להקרא שוטה כל ימי ולא ליעשות שעה אחת רשע לפני המקום'.** חשבון חיים זה הוא רצון התורה המתגלה בבחירות למתבונן בפרשת המצורע, כך היא ההנהגה משמים לרפאות האדם והדבק בדרכי שמים חייב לממש הכרה זו בחייו.

זה הוא מהלך תיקון האדם בדרכי התורה והמתכחש לזה אינו מתכחש לחסידות מופלגת, אלא לפרשה מפורשת בתורה. והנה אם נתבונן באורח חייו נמצא, כי חיים אנו בהיפוך גמור להכרת אמת זו. כל אחד מאתנו חי כפי שנוח וערב לו, שבוי תחת ממשל המידות הרעות ומוכנים להפקיר את הנשמה, מזולזלים בקיום מצוות בגלל רדיפות כבוד, הרגשת 'מה יאמרו הבריות?' או אי נעימות אחרת מביאה לעזיבת מקום תורה, נטישת חיי רוח ושקיעה בחיי חומר. מצב הפוך ממה שצריך להיות. בגלל שעה אחת שנראה כשוטים, נכנסים למצב רשעות לכל החיים. מוכרחים להלחם בצורת חיים זו המנוגדת לדרישות התורה ולתועלת האדם ושלמותו. מתכסיסי המלחמה בענין זה הוא התמדת העיון וההתבוננות במצב האדם בעוה"ז, לאור התורה וחז"ל המלמדים אותנו כי מציאות האדם הוא הנפש, החלק אלוך ממעל המתלבש לתקופת זמן בגוף בשרי וכחות חומריים המושכים אותו לחיי הבל ותוהו, הקנאה התאוה והכבוד בצורתם הרעה הם דבר שמחוצה לנו קניני הלבוש בלבד. וחייבים אנו להחיות את נפשנו ולא לחיות את חיי החיצוניות.

וכמה שנבגיר חיות נפשית בתוכנו, פחות נשתעבד לרצונות הגוף, עד שנגיע למצב של שליטה על כחות החומר שלא יציקו לנו ונכוונם אך ורק לתועלת הנפש ומצב זה היא הצורה האמיתית של האדם וחיייו מתמלאים סיפוק שמחה ואושר. ואילו עניני העוה"ז ופגיעותיו לא רק שאינם מזיקים, אלא אדרבא מביאים תועלת וחיווק. **כפי שמביא הרמב"ם על המאמר; 'מאד מאד הוי שפל רוח בפני כל אדם שתקות אנוש רמה' (אבות' ד' ד). וז"ל;**

'והנה ראיתי בספר מספרי המדות שנשאל לאחד מן החשובים החסידים: "איזה יום הוא ששמחת בו יותר מכל יומך?" אמר לו: "יום שהייתי הולך בספינה והיה מקומי בפחות שבמקומות הספינה בין חבילות הבגדים והיו בספינה סוחרים ובעלי ממון ואני הייתי שוכב במקומי ואחד מאנשי הספינה קם להשתין ואהי נקל בעיניו ונבזה, שהייתי שפל בעיניו מאד, עד שגילה ערותו והשתין עלי ותמתי מהתחזק תכונת העזות בנפשו. וחי ה' לא כאבה נפשי למעשהו כלל ולא התעורר ממני כחי ושמחתי שמחה גדולה כשהגעתי לגבול שלא יכאיבני ביזוי ולא הרגישה נפשי אליו"' (רמב"ם 'אבות' ד).

כך חי בעל נפש; פגיעות ובזיונות לא רק שאינם מצערם אותו אלא אדרבה משמשים לו אמצעים לעליה ושלמות וממלאים אותו שמחה עילאית. **'אשריך בעוה"ז ושוב לך לעוה"ב' (אבות' ד' א).** חיי הנפש הם היוצרים את האושר בב' העולמות ואילו ההליכה אחר רצונות הגוף יוצרים סבל וצרות בלי סוף. כל אחד חייב להתבונן היטב בדברים אלו, **לעשות את חשבון; 'הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה' (אבות' ב' א).** יסורי איוב כדאיים למירוק חטא קטן וא"כ מה ההגיון שבבחירה ברע?

ואילו מצד שני; 'יפה שעה אחת של קורת רוח בעוה"ב מכל חיי העוה"ז' (אבות' ד' יז). כל הנאות העוה"ז אינם שקולים כנגד ריח הנאה של עוה"ב. ופה בעוה"ז רואים אנו מעין שכר זה; נבוכדנצר זכה למלכות מפוארת שבעים שנה בזכות ג' פסיעות שפסע לכבוד הבורא. וא"כ מהו שכר מצוות הנקנות בעמל ויגיעה? **ודאי שההנאה בזה היא בלי סוף; 'עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחפה לו" (ישעיה' סד ג).** וכך חייבים להעמיק ולהתבונן בחשבון החיים לאור האמת ואז בחסדי שמים נשנה דרכנו בכיוון לאמת זו, **כי; 'מוטב לי להקרא שוטה כל ימי ולא ליעשות שעה אחת רשע לפני המקום'.** **'קובץ שיחות' ■**

גנזי המלך דברים הטעונים גיזה גנזי המלך דברים הטעונים גיזה

ציפיה

"ייתי ולא איהמיניה". שהם הצדיקים יכולים לומר שאינם רוצים להיות בחבלי משיח בהיותם בטוחים שלאחר מכן יזכו לראות בכבוד ה' שישורר בעולם. אבל אנו, שאם לא נזכה להיות בימות המשיח, איננו בטוחים שנזכה לראות בכבוד ה' בשובו לציון ובהטיבו עם עמו, **צריכים אנו לבקש על כך: 'ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים'**. ('קהלת יצחק' רייטבורד בהספד ד"ה ועתה) ■

ע"פ משל; לחתונה שאחר החופה רקדו לכבוד החתן והכלה. ואמר אחד המחותנים הזקנים לחברו שילכו לשכב עד האוכל ואז יקומו וכך עשו. **שמע זאת אחד העניים ואמר לחברו**: "הבה נעשה גם אנחנו כמותם ונשכב עד הסעודה". **ענה לו חברו**: "זוהי שטות, כיון שאת המחותנים ודאי שיעירו לפני הסעודה. אך אנו אם נשכב מי יעירנו?" **והנמשל**; כך הוא גם בימות המשיח **שהאמוראים אמרו**:

ייתי ולא איהמיניה

ב'קהלת יצחק' הקשה: **"מדוע תקנו חכמים לבקש בתפילה: 'ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים' (תפילת עמידה)**. והרי עולא ורבה ורב יוחנן אמרו: **"ייתי ולא איהמיניה"** ('סנהדרין' צח). **דהיינו**; שאינם רוצים לראות בביאת המשיח מחמת הצרות הרבות שיהיו בתקופה זו? **והביא בשם מו"ה זאב וואלף מוילנא שתירץ**

מנהיגות

הדור יבחר את הדרך כראות עיניו ו'פני הדור' ירוצו בדרך זו לפני ההמון ככלב לפני אדון. יש רבנים בדורנו הנגררים אחר דעת הקהל ומשתדלים להוכיח עד כמה 'דמוקרטיים' הם ומתדרדרים מן הפסגה אל התהום. (מאמר **'עקבתא דמשיחא'** להגר"א וסרמן זצ"ל בשם הגר"י סלנט זצ"ל) ■

רץ לפניו ונשמע לפקודתו. אם יסוב בעל הבית על עקבותיו, מיד הכלב מסתובב אף הוא ומתקדם לפני אדונו באותו כיון. בשנים כתיקונן, עת היהודים נשמעו להוראות התורה, הורו; **'פני הדור'** את הדרך, הם קבעו לאן ללכת והדור צעד בעקבותיהם. **'עקבתא דמשיחא'** ידוכא שלטון התורה,

'פני הדור כפני הכלב' (ש"ם)

דרכו של הכלב להתקדם ולרוץ לפני בעליו. לכאורה נדמה כאילו הכלב הולך לו כאות נפשו והאדון נגרר אחריו ומכבד את רצון כלבו. **אך האמת היא, כי נהפוך הוא**; בעל הבית הולך אל אשר ירצה והכלב

שבת מכה

מנהיגנו החדשים הכריזו מלחמה על ממלכות אדירות. מה כחנו? מה גבורתנו? רק לראות מאמרים בעתונים היהודים והתוצאה מה היא? מבעירים רק את חרונם וזעמם של הנחשים עלינו. המנהיגים רואים רק את המקל ומסרבים להכיר את המכה במקל. **"וְהָעַם לֹא יָשָׁב עַד הַמָּפָּהוּ"** ('ישעיה' ט יב). (מאמר **'עקבתא דמשיחא'** ש"ם) ■

הכתוב: **"הוי אשור שִׁבְט אֲפִי"** ('ישעיה' י ה). אין שום טעם להלחם עם המקל, כי כלום חסרים מקלות בשמים?! **'שלוהים הרבה יש למקום'** (רש"י 'איוב' לז ח). יש לנקוט באמצעים שמהשמים ימנעו מלהקים 'מקלות' עלינו. אולם בימי **'עקבתא דמשיחא'** תהיה הדעת נעדרת וככלב שוטה ירוצו לנשוך את המקל.

מקל שקד אני רואה

ה'חפץ חיים' זצ"ל פירש בדרך אחרת; מטבעו של הכלב, שאם סוקלים אותו באבן, מיד הוא מתנפל על האבן לנשכה. בשעה שקם על ישראל איזשהו 'המן' יש לדעת, כי הוא אינו אלא מקל השלוח מן השמים לחבוט בנו. **וכדברי**

איתנים

בשעה זו החום רב ביותר. **שאלה כנסת ישראל את רועה, השי"ת**: איכה תרעה את צאנך לכשיגיעו השעות הקשות של הגלות? הרי הצאן יתעה, מבלי דעת את הדרך בה ילך? **"על כך באה התשובה: "אם לא תדעי לך הַיָּפֶה בַּנְּשִׁים צְאִי לָךְ בְּעֶקְבֵי הַצְּאֵן"**. אם תראו לפניכם דרכים שונות ולא תדעו באיזה מהם לבחור, הרי לכם סימן מובהק; **"צְאִי לָךְ בְּעֶקְבֵי הַצְּאֵן"**, חפשו בשבילי הדרכים את עקבות אבותיכם ובדרך בה תגלו אותם, בה צעדו. בדרך החדשה שלא הלכו בה אבותיכם אל תלכו, כי **'כל הדרכים בהזקת סכנה'** ('ירושלמי' 'ברכות' לד). והדרכים החדשות סכנתם מרובה ביותר. (מאמר **'עקבתא דמשיחא'**) ■

עֲלֶיךָ לֹחַם אֶרְצוּ (שמרקיב והולך). אם ינועו מכל עבר כדלת הסובבת. **דהיינו**; שיסחפו בכל זרם חולף ויושפעו מכל רוח מצויה, אז יהיו כעץ המתגולל במקום רטוב ונרקב. כאן ניתנת לנו הנחיה כיצד עלינו לנהוג בימים הקשים. **העצה היא נצחית**; לעמוד איתנים כחומה באמונתנו ולא להכנע לסביבה. ואיך אפשרי הדבר? **גם על כך ישנה תשובה**; **"אָנִי חוּמָה"**, **זו תורה'** ('פסחים' פז). רק התורה בכחה לחשלנו שנהיה חזקים כברזל. מעידים ע"כ תולדות ישראל במשך אלפי שנה, כי בכח התורה יצאנו בשלום, אף כאשר באנו באש ובמים... **"איכה תַּקְעָה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצְּבָרִים"** ('שיה"ש' א ז). צהרים היא שעת היום הקשה ביותר לצאן

"מה נַעֲשֶׂה לְאַחַתְנוּ בַּיּוֹם שִׁנְדַּבְרָה בָּהּ" ('שיה"ש' ח ח)

שאלו המלאכים: **"מה נַעֲשֶׂה לְאַחַתְנוּ"**, כנסת ישראל, **"בַּיּוֹם שִׁנְדַּבְרָה בָּהּ"**? כאשר הגוים ירבו לדבר בנו ואינם פוסקים מלדבר אודותינו? **"ע"כ באה התשובה מפי הגבורה**: **"אם חוּמָה היא נִבְנָה עֲלֶיךָ טִירַת כֶּסֶף"**. אם חזקים הם באמונתם כמו חומה בצורה ולא ינועו משום רוח שבעולם, נבנה עליה טירת כסף. **'כשם שהכסף נכנס לאור ויוצא שלם ואינו חסר, כך ישראל נכנסים למלכיות ויוצאים שלמים'** ('ילקוט' ש'שיה"ש' תתקצד). **אולם**; **"נָאם דַּלַּת הָיָא"**, כדלת הסובבת על צירה **"נַצְוֹר**

פרשת 'תזריע'

"אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר" (ויקרא יב ב)

"לָכֵן יִתְּנֶם עַד עֵת יוֹלְדָה יִלְדָה וְיִמָּר אָקִי וְשׁוֹבוֹן עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (מיכה ה ב)
'בעת הישועה יתן הא-ל ית' ישראל בצרה ויביאם "עד עת יולדה ילדה". כלו' יאחזום צירים כצירי יולדה מרוב צרתם כמו שאמר בנבואת דניאל; "נְהַיְתָה עֵת צָרָה אֲשֶׁר לֹא נְהַיְתָה מִקִּיּוֹת גּוֹי עַד הָעֵת הַזֶּה" (דניאל יב א) (רד"ק 'מיכה' ה ב).

יסורי הגלות נמשלו בפסוקים לצער העיבור של האשה ותקופת 'חבלי משיח' ל'חבלי לידה'. כשם שאין להשוות את צער העיבור לחבלי הלידה, כך אין להשוות את צרות הגלות לחבלי המשיח ('אבן שלמה' יא ה).

עינים כלות

'דור שבן דוד בא... ויראי חטא ימאסו והאמת נעדרת תלמידי חכמים מתמעטים והשאר עיניהם כלות ביגון ואנחה' (סנהדרין צז)

ר"ל כי יראי חטא שאין להם עסק בענין עולם הנאה והמגונה, רק רודפים לדעת מושכלות אמת ושקר, יהיו נמאסים בעיני המון אשר ענין האמת נעדרת מהם. וז"ש משה ברמז על הדורות הללו בגלותנו: "נִטְפָּכֶם אֲשֶׁר אֶמְרַתֶּם לְבוֹ יִהְיֶה" ('במדבר' יד לא) שהם יראי חטא אשר אמרתם שימאסו ולבו יהיו. "וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב נָעָה" (דברים א לט) דייקא! כלומר; כי אם אמת ושקר. "הִמָּה יְבֹאוּ שְׁמָה נְלָקֶה אֶתְנַנָּה". ולא למכחישים ורודפים למלא תאותם בענין הטוב והנאה וכדומה. והם נקראים; 'בני אדם קדמאה' (בני אדם הראשון). ('ייטב פנים', תוכחת מוסר ל"ג מידות)

ביאר ה'ברכת אברהם'; שאין כונת ר' יוחנן לומר שלאחר שיתמעטו התלמידי חכמים, אלו מהם שישארו ויכלו עיניהם ביגון ואנחה, כיון שכליון עינים נאמר על 'השאר'. כלומר; לא על אלו שדיבר בהם מקודם שהם התלמידי חכמים, אלא על האחרים שאינם כך יכלו עיניהם. אבל התלמידי חכמים יעסקו בתורה בלי יגון ואנחה.

בטעם שיכלו עיני השאר ביאר ה'עיון יעקב'; שכיון שבדור זה יהיו צרות רבות וגזרות קשות, יתמעטו הצדיקים.

כמו שכתוב: "כִּי מִפְּנֵי הַרְעָה נֶאֱסַף הַצְדִּיק" ('ישעיה' נז). וכיון שיתמעטו הצדיקים ממילא לא יהיה מי שיגן על הדור מהגזרות. וממילא; 'והשאר עיניהם כלות'.

"וְהָיָה נִרְפָּא נִגְעַת הַצְרָעַת מִן הַצְרָעִיעַ" (ויקרא יד ג)

מפורסמת היא הקושיא; מדוע הוצרכה התורה, שכידוע כל מילה בה שקולה ומדודה עד תכלית, לכתוב את התיבות; "מִן הַצְרָעִיעַ"? היה צריך לכאורה להכתוב; "וְהָיָה נִרְפָּא נִגְעַת הַצְרָעַת". ואנו נדע בעצמנו שהנגע נרפא מן הצרוע ולא מאדם אחר? ויש לישב ע"פ דברי האלשיך ז"ל בפרשת תזריע; שהסגר המצרוע בא כדי לתקן את חטאו, חטא לשון הרע. שדרך מספרי לשה"ר ללכת מעיר לעיר וממקום למקום ולמכור את מרכולתם, הלשה"ר והרכילות. ולכן צייתה התורה להסגיר את המצרוע לבל ילך ממקום למקום ובכך יתכפר לו על חטאו. ע"פ זה נוכל לפרש את כונת הכתוב: "וְהָיָה נִרְפָּא נִגְעַת הַצְרָעַת מִן הַצְרָעִיעַ". כאילו נכתב; 'נרפא נגע הצרעת מן העצור'. 'צְרָעִיעַ' אותיות; 'עצור'. ובאה התורה ללמדנו שהסיבה שנרפא נגע הצרעת מאותו אדם היה מחמת היותו עצור, שבכך כיפר על שקודם לכן סובב ממקום למקום וסיפר לשה"ר על אחרים.

באופן נוסף ניתן להסביר את יתור לשון הפסוק; שטהרת המצרוע תלויה בתשובה שיעשה על חטא לשה"ר שנכשל בו שכל זמן שלא ישוב בתשובה על חטאו, לא תסור ממנו הצרעת. ומתנה התורה את ריפוי נגע הצרעת בכך שהתשובה תבוא "מִן הַצְרָעִיעַ", שהצרוע בעצמו יתעורר לחזור בתשובה ולא שהיסורים הם יהיו אלו שיעוררו אותו לחזור בתשובה. שאילו הוא מתחרט על חטאיו רק בגלל שאינו יכול לסבול את צער היסורים, אין זו תשובה שלמה ואין לו ערובה לכך שבאמת ירפא נגע הצרעת ממנו. בכך ניתן לפרש ג"כ את דברי המשנה; 'איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם? כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם' ('אבות' ב א). 'דרך' היא דרך התשובה. כמו שדרשו חז"ל מן הפסוק; "עַל פֶּן יוֹכָה חַטָּאִים בְּצַדִּיקָה" (תהלים' כה ח) ('לקוט' תהלים' תשב). וכך אומר התנא;

"איזו היא התשובה המשובחת? 'כל שהיא תפארת לעושיה' שעושיה יכול להתפאר ולומר שהתשובה היא מעשי ידיו להתפאר, שלא עשה זאת מכח אונס של יסורים אלא מרצון עצמי לשוב לדרך הישר. וכשאדם עושה תשובה מעולה שכזו אזי היא גם 'תפארת לו מן האדם'. בני אדם באים אליו שילמדם את דרך התשובה לעלות במסילה העולה בית ה'. ('בן איש חי')

"וְהִפְגֵּד פִּי יִהְיֶה בּוֹ נִגְעַת צְרָעַת" (ויקרא יג מז)

הגאון ר' ישראל מאיר מראדין זצ"ל, בעל 'חפץ חיים' היה אומר: 'בדין, פוגעים הנגעים בבגדי האדם שלמגינת הלב, נעשו הבגדים בזמן הזה גורם חשוב לחטאים, שהנגעים באים עליהם, שמתוך הרדיפה אחרי מותרות בלבוש, באים לידי קנאה ושנאה ונכשלים בעברות של רכילות ולשון הרע. במיוחד יש להזהיר על כך את הנשים, שמתוך קלות דעת יתירה מתפתות להחליף את הלבוש המסורתי והצנוע שלהן בבגדי נכריות, המשתנים חדשים לבקרים. בענין זה ראוי לנו להלך אחר מידתו של יעקב אבינו שבקש בתפילתו לה: "לְחֶסֶד לְאָכַל וּבְגָד לְלַבֵּשׁ" ('בראשית' כח כ). ואין לנצל את הבגד כדי להדר בו ולעורר בכך קנאת הבריות, המביאה לידי שנאה ותחרות ופירווד לבבות.

סיפורה של טלית

'ברית ותורה חיים ומזון' ('ברכת המזון'). "בסדר הזה דוקא" אמר הגאון רבי אברהם הכהן זצ"ל מספאקס שבתוניסיה: "שלא כאותם המשתדלים בכל עוז לארגן את תנאי החיים הגשמיים בשיא הנוחות והפאר, ההידור והמותרות. ומזניחים את עניני התורה והמצוות, דוחקים אותם לתחתית של סולם העדיפויות. וסיפר; מעשה שהיה באחד הדרשנים שנסע למקום קיט להבראת גופו. בשבת בא לבית הכנסת וראה שרוב העשירים הנופשים מתפללים בלא טליתות. לתמיהתו השיבו, ששכחו אותן בבית. את מערכות הלבוש המפוארות, את כל אביזרי הנוחות לא שכחו, באו מצוידים בכל. רק את הטלית, אותה

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

הידרדרות

יהיה להפסיד 99 מליונים עקב פחותך". הנמשל מובן; אם אדם חושב בלבו כי למרות אזהרת התורה, יביא הדבר האסור לתועלת מרובה, יש לומר לו: "אותה התועלת שאתה רואה, חזתה אותה מראש גם התורה ואם היא אסרה, אותה היא לא תועלת אלא נזק גדול יגרום הדבר". **תוצאת ההתחברות לרשעים היתה כפי שחזתה אותה התורה**; במקום להחזיר את הרשעים למוטב... הם מהוים גשר בין שתי המחנות של הדתיים והלא דתיים, אלא שבדרך כלל על פני כל גשר רואים עוברים ושבים ואילו על הגשר... רואים רק עוברים ולא פוגשים בשבים. **הגי הנביא אומר: "הן ישא איש בשר קדש ככנף כגדו... היקדש? ונענו הפקנים ויאמרו: לא. ויאמר חגי: אם יגע טמא נפש ככל אלה היקטמא? ונענו הפקנים ויאמרו: טמא. ונען חגי ויאמר: פן קעם הנה וכן הגוי הנה"** (חגי' ב יב-יד). **פירוש הדברים הוא**; כי ממגע בקדושה בלבד אין מתקדשים, אבל ממגע בטומאה נטמאים. **התורה מעידה: "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלָּךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים"** (תהלים' א א). **'אם הלך סופו לעמוד ואם עמד סופו לישב ואם ישב סופו...'** (ע"ז' יח). עדות התורה נצחית היא ומכוונת לכל התקופות ולכל הנסיבות. החושב כי הוא יהיה יוצא מן הכלל, שוטה הוא וגס רוח. הנשמע לעצת התורה אשרי לו. (מאמר 'עקבתא דמשיחא')

אומרים בשם הגר"י סלנטר: "פעמים שאדם רוצה לעשות מעשה שהוא יודע כי הוא בנגוד לדעת התורה, אך הוא אומר לנפשו כי מעשה זה יביא תועלת רוחנית רבה, יש בו משום הצלת היהדות. המשיל הגאון על הדבר משל; מעשה במלך ששלח אחד משריו בשליחות מדינית אל מלך אחר והזהירו שאם יציעו שרי המדינה להמר עמו שלא יהמר עמהם בשום אופן. השר בא ליעדו ומלא את שליחותו. כשעמד לחזור אמרו לו השרים: "היודע אתה שיש לך חטוטרות?" "לא נכון, אין לי ומעולם לא היתה לי". טען השר. אמרו לו השרים: "הבה נהמר במליון זהובים שאכן גיבן אתה". נזכר השר באזהרת המלך, אך אמר בלבו: 'הרי תוצאת הימור זו אינה מוטלת בספק, מדוע לא אסכים לה ובכך אעשיר את אוצר המלוכה?' הסכים השר להימור, הפשיט את מלבושיו ונוכחו לדעת כי אמנם איננו גיבן. נתנו לו את הכסף שזכה בו והוא חזר למדינתו שמח וטוב לב. בבואו לפני המלך, ספר לו על ענין ההימור. אמר לו המלך: "בשעה שהזהרתיך, ידעתי על מה ולמה הזהרתיך. שרי המדינה היא הימרו עמי על סכום הגדול פי מאה מזה שזכית בו, כי הם יצליחו להפשיט ערום את אחד משרי. אתה אמנם זכית במליון, אבל עלי

שכחו. מכיון שהכירוהו בקשוהו לדרוש לפניהם כיד כשרונו המופלג. קם ואמר: "מורי ורבותי; שמעתי מעשה פלא. לפני שנסעתי מעירי, עברתי ליד ביתו של עשיר אחד ושמעתי קול התיפחות בוקע מן הבית, תמהתי, החלונות היו סגורים, התריסים מוגפים. הכל יודעים שזוהי עונת החופשה ואין איש בבית. ואז נחרדתי; מי יודע, אולי שכחו ילד, או תינוק ועזבוהו לנפשו בלי אוכל, בלי שתיה, מיהרתי וחדרתי לבית, עברתי בכל החדרים ואין איש... אך קול הבכי נשמע בבירור, הטייתי אוזן, עקבתי אחריו וראיתי שהוא בוקע מתוך הארון, פתחתי את המגירה ואכן, הקול נשמע בבירור משקית הטלית. "מה לך בתי?" "שאלתי בחרדה: "מדוע את בוכיה?" "איך לא אבכה" ענתה מתפחת: "בעל הבית יצא לחופשה ולקח עמו הכל; את מערכות הלבוש ואת כליו וחפציו ומכולם, שכח רק אותי כאן, עזובה וגלמודה". "אל תבכי בתי" נחמתיה בכל לב: "אין זה משום שחלילה אינו מחשיבך והראיה; שיבוא יום ובדרכו האחרונה ישאיר כאן הכל, את בגדיו ואת כליו, את רכושו ואת חפציו. ומכולם לא יקח עמו אלא אותך" (הר' שלום מאיר וולך שליט"א)

הדור האחרון

ראוי לצין בנבואה הנ"ל את הביטוי; "ישגו צאני". משמע, כי הדור כולו, פרט לרועים, יחשב לפני השי"ת כשוגג; **"פי לכל העם בשיגגה"** (במדבר' טו כו). אלמלא הרועים, המהוים מחיצה של ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים, לא היה קשה להחזיר את הדור לתורה. המורים, המדריכים, הסופרים, מנהיגי המפלגות, הם המעכבים בעד קרן האור של התורה לחזור למחשכי הלבבות. להם; תורה 'שלהם'. חכמי הדור 'שלהם'. גדולי הדור 'שלהם'. באמצעות תורה חדשה ומצוות חדשות מטמטמים את המחות והלבבות. ניתן להבחין זאת בשעה שניתנת הזדמנות, אי פעם, להמון העם לשמוע דברי תורה אמיתיים, כיצד שותים הם בצמא את הדברים. אבל הרועים מספקים לעם 'אבנים' במקום 'מרגליות'. במקום השקפות תורניות, מוסרים לקוראים ולשומעים השקפות של כפירה. במקרה הטוב הם קוראים דברי בדיחות, ליצנות ומנה של נבול פה. אלה הם הרועים של דורנו, אשר אותם חזה הנביא. (מאמר 'עקבתא דמשיחא' שם'). ■

תועה על כל הר וגבעה, טרף לשיני חיות השדה. "נאין דרכש נאין מקבש" (שם' ו). על כן אומר הקב"ה: "נהשבתים מקעות צאן נלא יקעו עוד הרעים אותם... אפי אקעה צאני". מה אעשה לצאן מרעיתי? א. "את האבנת אבקש". ב. "נאת הנדחת אשיב". ג. "לנשבת אקחש". יש לעמוד על הסדר שבתהליך הזה. ראשית; **"את האבנת אבקש"**. האנשים אשר אבות אבותיהם ואמות אמותיהם המירו את דתם לפני 120-130 שנה, יבדקו ספרי יחוסיהם ויקבע מוצאם הלא ארי'. הם יוכו על קדקדם וברורות יאמר להם: "דעו כי יהודים אתם ויהודים תשאר על כרחכם". במדינה, אשר בה רק יהודי אחד על כל אלף גוים, גם שם יבקשו אחר היהודים, יבקשו וגם ימצאו. לשלב זה הגענו כיום. התהליך עדין בעצמו, במהירות רבה מתפשט הוא ממדינה למדינה. לאחר שיתים השלב הראשון וכל האובדים ימצאו. יחל השלב השני; **"נאת הנדחת אשיב"**, נדחים גרידא. משום שהאובדים משכבר יכללו ג"כ בקבוצה הראשונה, בסוג הנדחים. לאחר מכן יקוים; **"לנשבת אקחש"**.

מצב העם באחרית

הנביא יחזקאל משרטט תמונה נאמנה של דור 'עקבתא דמשיחא' ורועיו של הדור ההוא. מחלק הוא את אנשי הדור לחמשה סוגים במובן הרוחני. ואלו הם; א. "נחלות" ב. "חולה" ג. "נשבת" ד. "נדחת" ה. "אבנת". שלשת הסוגים הראשונים מסמלים שלשה מיני מומרים; ה"נשבת"; מסמל את הנבדלים מכלל ישראל, אשר פרקו מעל עצמם עול מצוה אחת או מצוות אחדות שבתורה. ועל כגון אלו אומר הגאון מוילנא; כי מומר לדבר אחד, הרי הוא מחוסר אבר אחד בנפשו ('ביאור ל'משלי' יג ג). "הנדחת" ו"האבנת"; הרי הם מומרים לכל התורה כולה. "הנשבת"; הינם הכופרים שהם כמשומדים, אלא שהם קשורים עדין עם כלל ישראל. בעוד ש"האבנת"; הינם משומדים שנתערבו בגוים עד כי נשכח מוצאם היהודי. הרועים אשר פרנסתם מהצאן; **"את הקלב תאכלו נאת הצמר תלבשו"** (יחזקאל' לד ג). ומחובתם לדאוג לצאן, מועלים בתפקידם; אינם רועים את הצאן אלא את עצמם. הצאן

מרבינו מרן בעל 'אילת השחר' שליט"א

במחלוקת". וסידר לעצמו נוסח מיוחד לכך. (ובהזדמנות נתן לאחרים את הנוסח והרשה לפרסמו. ובארה"ב נתפרסם לפני כמה שנים ע"י ארגון 'חפץ חיים').

יתן השי"ת שנוכח לידע את ה' ויללך בדרכיו הישרים וימהר ויחיש לגאלנו

חגורה להאיר מתוך השיכה

כאשר באו בימים אלו לפני רבינו מטובי העיר לייקוואד עם שאלה בנוגע לחגורה שלובשים על הבגד העליון עם צבע הניכר בחושך, (מפני סכנת הולכי דרכים). אם מותר ללבושו בשבת. ואין חשש טלטול כיון שכבר חגור עם חגורה אחת על המכנסים?

השיב רבינו: דכיון שיש בגד מפסיק מותר ללבוש ע"ז עוד חגורה כמבואר במ"ב (סי' שא). (וכן היה נוהג רבינו בשבת (כשהיה יוצא לתפילה בבהכנ"ס) לחגור את המטפחת על הכתונת שהיה לובשה באופן שהיתה חוצצת על גבי החגורה הקימת. **ואמר:** "שלימדו רבי משה סולובייצ'יק זצ"ל אופן מיוחד האיך לחבר את שתי ראשי המטפחת יחד בלי לעשות שום קשר" וכך היה מקפיד לעשות). ■

להתחזק?" **השיב:** "במה לא?! ובשילהי 'מכות' אמרינן שבעיקר צריך להתחזק באמונה; 'בא חבוק והעמידן על אחת שנאמר: "נצדיק באמונתו יתה" (חבוק' ב ד) ('מכות' כד).

ומסיים רבינו: "מי הוא מאמין? הרי נח הצדיק אחרי שעסק בבניית התיבה מאה ועשרים שנה! וכששאלוהו מה אתה עושה? **אמר:** "עתידי הקב"ה להביא מבול לעולם". ולכאורה נראה שהיה מושרש אצלו כ"כ חזק האמונה בדברי הקב"ה שיביא מבול, אך בכל זאת באים חז"ל **ואומרים:** 'אף נח מקטני אמונה היה... ולא נכנס לתיבה עד שדחקוהו המים' (רש"י 'בראשית' ז ז) א"כ מה נאמר אנחנו?! **כמו כן מדגיש רבינו** את הזהירות בשמירת הלשון אשר היא אם כל צרות רח"ל וכן להיזהר מאד בכל עניני 'בין אדם לחברו'. ובפרט 'מחלוקת' שהיא אש אוכלת!

ואמר: "שכל מקום שיש מחלוקת חסר בשמירה מהקב"ה על המקום" (ואף אם לפעמים נראה שעל אף שיש מחלוקת, לא קורים אסונות, אין להסיק מזה מסקנות... וה' ירחם). ואף נתן לפרסם בימים אלו את המכתב הידוע שכתב בגנות המחלוקת.

ואמר: "שצריך להתפלל על זה תמיד שיצילנו הקב"ה שלא יפול ח"ו

אוי נא לנו

חז"ל אומרים: 'מיום שהרב בית המקדש אין יום שאין בו קללה' ('סוטה' ט יב) ה' ישמרנו. והרבה מתאוונ רבינו עד לדמעות על הטרגדיה הנוראה שאירעה ברחובות באבדן כמעט משפחה שלימה, חוץ מהאמא שתחי' לאוי"ט, בצורה מחרידה כל לב. הצער נורא והלואי ויסור חרון אף ה' מעמו וירחם עלינו למהר ולהחיש את גאולתנו בקרוב. **ואמר רבינו:** "שאיננו יכולים לדעת חשבונות שמים למה נגזר עליהם מיתה אכזרית זו. ויכול להיות שזה עונש על חטא של א' מהדורות הקודמים". והביא מעשה נורא מזמן ה'חפץ חיים' באחד שהשכיר חדר לאלמנה עם כמה יתומים, אך לא היה לה כסף לשלם ורצה שתצא מהבית הלך והסיר את הגג (שהיה עשוי מתבן) כדי שיהיה לה קר ובהכרח תעזוב את הבית. ואמר ה'חפץ חיים' על עצמו שהמתין 'שלישים שנה' לראות מה יענש על זה. וכעבור שלשים שנה מת בנו של אותו אדם. והיה חולה במחלה מדבקת שלא רצו אנשי החברה קדישא להתעסק בקבורתו, עד שהוא בעצמו היה מוכרח לקבור את בנו! אמר ה'חפץ חיים': "כך הם עונשי שמים, שום דבר לא נשכח". **וכשנשאל רבינו:** "במה עלינו

רמלה היכלי אמדאום דוד רזיאל 36 יום ראשון ל' ניסן 22/04/12
פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30 כניסה 10 שקל

בני ברק ב"כ תהילת ישרים סמטת הרב לוין 10 יום חמישי ד' אייר 26/04/12
פתיחת שערים ב-18:00 תחילת התוכנית ב-18:30 כניסה חינם

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" ההרצאות מאובטחות

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.TV

מכל הארץ משתתפים בכל בקר בשעורו של הרב אפנון יצחק שליט"א בבית כנסת 'ביע אוטר' של הרב יגאל כהן שליט"א רחוב עוזיאל 41 ב"ב השעור ב-5:00 ביחובת הלבבות 'שער הפרישות' ולאחר עכן תפילה בהנף החפה עם הרב שליט"א ושיעור בהלכות וב'דף היומי' שדור ישיר בכל בוקר באתר 'שופר' www.shofar.tv

קופת העם' מהפכה עולמית

"ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת וענו כל העם אמון"
'קופת העם' הינה חזון של הרב אמנון יצחק שליט"א שקבל את ברכת הגאון הרב אהרן לייב שטיינמן שליט"א בהארת פנים גדולה כדי לחלץ את האברכים הנדכאים מתחת עול הפרנסה והצמצומים והגזירות של הממשלה כנגד לומדי התורה ולתת להם תמיכה מקופה זו ואשר ילמדו את בעלי התשובה תורה בכל רחבי הארץ ובישיבה שתוקם בסייעתא דשמיא כרצון הגאון גדול הדור מרן הרב שטיינמן שליט"א.
'קופת העם' תאיר את פניהם של משפחות האברכים בסיוע נצרך וחשוב זה ותאיר באור החכמה את עולמם של בעלי התשובה המשועים לאורה של התורה.
'קופת העם' הינה קופת הזכויות הגדולה ביותר בעם ישראל בעת הזו וחובה על כלנו לא לעמוד מנגד ולסייע בכל מה שאפשר באופן קבוע ושוטף ואף בתרומות חד פעמיות.
'קופת העם' תעניק לתורמיה את הדרגה של 'תמכין דאורייתא' בתרומתם ותגן בעדם מכל רע ושיזכו שמדה כנגד מדה יזכו שבניהם לא יסורו מדרך התורה וילכו בה תדיר בבריאות שלמה ואיתנה.
זכרו: כל סכום של תרומה ל'קופת העם' הופך אתכם לשותפים במפעל העולמי הגדול של חיבור עולם התורה ועולם התשובה, בברכות הרה"ג הרב שטיינמן שליט"א והרב אמנון יצחק שליט"א שיחולו עליכם תמיד אמון.
כל התורמים מעל סכום של \$1000 יזכו לברכת הרב אמנון יצחק שליט"א אישית בטלפון. ורשימת התורמים הקבועים תועבר למרן הרב שטיינמן שליט"א לברכה אישית.

ניתן לתרום בטלפון; 03-6777779 / 050-6500666

או באתר; www.shofar.tv / www.shofar.net

אברכים המעוניינים ללמד בעלי תשובה ישלחו את פרטיהם המלאים בפקס 03-6740578 או לתד. בני ברק:

שם: _____ משפחה: _____ כתובת מלאה: _____
 טל': _____ פלפ': _____ אימייל: _____ מס' נפשות: _____
 מס' שנים בכלל: _____ שעות נוחות ללמד: _____ וכמה ימים בשבוע? _____ המלצה: _____

שבוע שלם של נופש רוחני והתעלות

עם הרב אמנון יצחק שליט"א

בימים א - ה בין התאריכים ד' - ח' בתמוז 24-28/06/12
 במחירים מסובסדים של מ-350 ש"ח ללילה ו/או 400 ש"ח ללילה לזוג חצי פנסיון
 ניתן להזמין חדרים גם ל-3 ימים ו-2 לילות בלבד;
 מראשון עד שלישי ו/או משלישי עד חמישי
 הנופש יתקיים במלון 'המצודה'*** (לשעבר אריסטון) שדרות הרצל 19 טבריה
 בנוסף מגוון פעילויות ואטרקציות לפי הזמנה במלון
 שמרטיפיות לילדים

לזכאי ח"י וכ"ח כפלים לילה ראשון חנימ ומ"ח כפלים 2 לילות חנימ

וכן נשאר מס' חדרים לששי שבת פרשת מטות מסעי 20/07/2012 א.א.א. התשע"ב

לפרטים 'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק, טל' 03-6777779

נס תחית המתים

הילד נולד ללא דופק וללא נשימה

20 דקות היה מת

הרבנית מצלצלת לרב:

הצילו!!

הרב מברך ומקבל עליו תענית 40 יום

ושולח הודעה; "חיה יחיה"

הילד חוזר להיים!

הרב סנדק

שם הילד:

ניתן להשיג את הסרט

'חיה יחיה'

במשרדי 'שופר' טל: 03-6777779

תחיית המתים

של אמנון יצחק

כמעט ה"י רגעים

